

- Анотације југословенских стандарда
- Анотације техничких прописа
- Позив за предлагање стручњака за чланове комисија за стандарде СЗС
- Предлози за преиспитивање југословенских стандарда
- Објављени југословенски стандарди
- Објављени технички прописи
- Актуелности

JUS информације излазе једанпут месечно.

Издаје и штампа: **Савезни завод за стандардизацију**, Београд

АНОТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Комисије за стандарде, као стручна радна тела, припремиле су следеће нацрте југословенских стандарда:

ГРУПА ЗА МАШИНСТВО

А. Из области делова за причвршћивање (навоји, вијци и навртке)

JUS ISO 4014 Вијци са шестостраном главом – Класе израде А и В

Апстракт: Утврђују се карактеристике за вијке са шестостраном главом и навојем на делу стабла од М 1,6 до и укључујући М 65, класе израде А и В.

JUS ISO 4016 Вијци са шестостраном главом и навојем на делу стабла – Класа израде С

Апстракт: Утврђују се карактеристике за вијке са шестостраном главом и навојем на делу стабла од М 5 до и укључујући М 64, класе израде С.

JUS ISO 4017 Вијци са шестостраном главом и навојем по целој дужини стабла – Класе израде А и В

Апстракт: Утврђују се карактеристике за вијке са шестостраном главом и навојем по целој дужини стабла, од М 1,6 до М 64, класе израде А и В.

JUS ISO 4018 Вијци са шестостраном главом и навојем по целој дужини стабла – Класа израде С

Апстракт: Утврђују се карактеристике за вијке са шестостраном главом и навојем по целој дужини стабла, М 5 до М 64, класе израде С.

JUS ISO 8676 Вијци са шестостраном главом и метричким навојем ситног корака по целој дужини стабла – Класе израде А и В

Апстракт: Утврђују се карактеристике вијака са шестостраном главом и навојем ситног корака по целој дужини стабла, називног пречника навоја од 8 mm до 64 mm, класе израде А и В.

JUS ISO 8765

Вијци са шестостраном главом и метричким навојем ситног корака на делу стабла – Класе израде А и В

Апстракт: Утврђују се карактеристике вијака са шестостраном главом и навојем ситног корака по целој дужини стабла, називног пречника од 8 mm до 64 mm, класе израде А и В.

JUS ISO 885

Вијци за општу намену – Метрички навој – Радијус испод главе

Апстракт: Утврђују се вредности радијуса испод главе и унутрашњег пречника належуће површине за вијке за општу намену са мерама израженим у милиметрима.

ГРУПА ЗА ХЕМИЈУ И ХЕМИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

А. Из области паковног материјала

JUS EN 13045

Паковање – Флексибилне цилиндричне тубе од пластичних маса – Димензије и толеранције

Апстракт: Овим стандардом утврђују се пречник, дужина, дебљина зида и геометрија врата флексибилних туба од пластичних маса. Примењује се на тубе које се користе за паковање фармацеутских, козметичких, хигијенских, прехранбених и других домаћих и индустријских производа.

JUS EN 13046

Паковање – Флексибилне цилиндричне металне тубе – Димензије и толеранције

Апстракт: Стандардом се утврђују пречници, дужине, дебљине зидова, дебљине врата и остале геометријске карактеристике цилиндричних флексибилних металних туба.

Примењује се на тубе које се користе за паковање фармацеутских, козметичких, хигијенских и осталих производа од хране или неких других индустријских производа.

JUS EN 13047

Паковање – Флексибилне конусне металне тубе – Димензије и толеранције

Апстракт: Овим стандардом утврђују се пречници, дужине, дебљина зида, дебљина врата и остале геометријске карактеристике конусних металних туба за пасте. Такође се утврђује и начин слагања туба.

Примењује се за тубе које се користе за паковање фармацеутских, козметичких, хигијенских, прехранбених и других домаћих и индустријских производа.

JUS EN 13461

Паковање – Цилиндричне флексибилне ламинатне тубе – Димензије и толеранције

Апстракт: Стандардом се утврђују величине и геометријске карактеристике цилиндричних флексибилних ламинатних туба, које се производе директним спајањем ламинатних материјала.

Примењује се на тубе које се користе у фармацији, козметици хране и других домаћих и индустријских производа.

Б. Из области инфузионе опреме

JUS ISO 8536-1

Инфузиона опрема за медицинску употребу – Део 1: Стаклене боце за инфузију

Апстракт: Овим делом стандарда утврђују се мере, карактеристике и захтеви за инфузионе боце од стакла. Примењују се само за једнократну употребу.

JUS ISO 8536-2

Инфузиона опрема за медицинску употребу – Део 2: Затварачи за инфузионе боце

Апстракт: Овим делом стандарда утврђују се дизајн, мере, материјали и карактеристике које се захтевају, као

и испитивање затварача за инфузионе боце. Затварачи су искључиво за једнократну употребу.

JUS ISO 8536-7

Инфузиона опрема за медицинску употребу – Део 7: Капице за инфузионе боце израђене од комбинације алуминијума и пластичних маса

Апстракт: Овим делом стандарда утврђују се капице израђене од комбинације алуминијума и пластике које су намењене за употребу код инфузионих боца.

ГРУПА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО

А. Из области акустике у грађевинарству

JUS ISO 717-1/1

Акустика – Утврђивање вредности звучне изолације у зградама и звучне изолације грађевинских елемената – Део 1: Изолација од ваздушног звука – Измене

Апстракт: Овај део ISO 717 дефинише једнобројне величине за изолацију од ваздушног звука у зградама и грађевинских елемената као што су зидови, таванице, врата и прозори. Разматра спектар различитих нивоа звука из разних извора буке. Даје правила за одређивање ових величина из резултата мерења која се изводе у терцим или октавним појасима према стандардима ISO 140-3, ISO 140-4, ISO 140-5, ISO 140-9 и ISO 140-10.

ГРУПА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ПРЕХРАМБЕНУ И ДРВНУ ИНДУСТРИЈУ

А. Из области дувана и производа од дувана

JUS E.P1.114

Сирови дуван у листу – Тип дувана Вирџинија

Апстракт: Овим стандардом се утврђују карактеристике сорте, главна обележја технолошког процеса производње сировог дувана у листу и класификација.

ГРУПА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКУ

А. Из области осветљења

JUS IEC 61228

Метода мерења и утврђивања UV-зрачења сијалица са ултраљубичастим зрачењем које се користи за тамњење коже

Апстракт: Овим стандардом се описује метода за мерење, вредновање и одређивање UV-зрачења сијалица које се користе за третман коже у домаћинствима или сличне потребе, углавном за тамњење. Примењује се на сијалице са пражњењем, тј. флуоресцентне сијалице са UV-зрачењем и за сијалице са пражњењем високог интензитета. Односи се само на испитивање концепције, али не подразумева оцену када сијалица може да буде замењена у примени за специфичну кожу.

JUS ISO 16508

Семафори саобраћајница – Фотометријске карактеристике округлих светлећих знакова пречника 200 mm

Апстракт: Овим стандардом се дају боја, јачина светлости и расподела јачине светлости за саобраћајне знаке (сигнале) пречника 200 mm, постављене на саобраћајницама.

JUS N.L6.700

Осветљење у индустрији

Апстракт: Сврха осветљења у индустрији је да обезбеди ефикасно осветљење довољног квалитета и квантитета за безбедност и за повећање видљивости и продуктивности. У овом стандарду је наведено 12 препорука које при пројектовању електричне инсталације осветљења у индустрији треба размотрити.

JUS N.L7.230

Вештачко осветљење – Осветљење аутопутева

Апстракт: Предмет овог стандарда је утврђивање основних принципа за осветљење аутопутева и препоручивање у свету признатих вредности и технике. Он је основа за израду технике и утврђује неке

принципе који имају заједничку примену у области осветљења.

JUS N.L7.830

Упутство за осветљење спортских догађаја за телевизијска и филмска снимања

Апстракт: Ово упутство је проширено и ревидирано издање CIE Публикације бр. 28 из 1975. године. Ово техничко упутство приказује филмске и TV технике у оној мери у којој оне утичу на одреднице за потребе осветљења и неопходне критеријуме квалитета да би телевизија и филм у боји могли да покрију велике различитости захтева спортских догађаја.

JUS N.L8.112

Системи оцењивања блештања за коришћење за осветљење спортова и зона на отвореном простору

Апстракт: Даје се стандардни положај и правац са намером да се добије информација о највишем степену блештања и о величини зоне са релативно високим степеном блештања.

JUS N.L9.160

Дневно осветљење – Међународне препоруке за прорачун природног дневног осветљења

Апстракт: Овом техничком препоруком техника предвиђања дневног осветљења своди се на довољно једноставну методу да може да се примени на свакодневне потребе пројектовања осветљења. Тачност која може да се очекује је довољна за већину сврха мада није оно што највише може да се постигне.

JUS EN 13201-1

Јавно осветљење – Део 1: Избор класе осветљења

Апстракт: Овим стандардом се наводи метода дефинисања зона јавног саобраћаја за потребе пројектовања осветљења. Примењује се на станице за путарину, тунеле, канале и бране. Овај стандард не даје критеријуме да ли да се неки простор осветли или не.

Параметри утврђени у овом стандарду омогућавају описивање неке ситуације у зависности од геометрије предметне зоне јавног саобраћаја, начина њеног коришћења и услова окружења јавно приступачне, приватно коришћене путеве и мостове.

Б. Из области светилки и предспојних уређаја

JUS IEC 60926

Помоћни уређаји за сијалице – Прибор за паљење (осим тињајућих стартера) – Општи захтеви и захтеви за безбедност

Апстракт: Овај стандард се односи на опште захтеве и на безбедност прибора за стартовање (стартера и упалача) флуоресцентних цеви и других сијалица са пражњењем напајаних наизменичном струјом напона до 1 000 V, фреквенције 50 Hz или 60 Hz, који производи стартне импулсе испод 100 kV, намењен да се користи са сијалицама и предспојним справама који су предмет стандарда IEC 60081, IEC 60188, IEC 60192, IEC 60662, IEC 60920 и IEC 60922.

JUS IEC 60929

Предспојни уређаји за цевасте флуоресцентне сијалице напајане наизменичном струјом – Захтеване радне карактеристике

Апстракт: Овим стандардом се утврђују захтеви за перформансе електронских предспојних справа напајаних наизменичном струјом напона до 1 000 V, фреквенције 50 Hz и 60 Hz, са радним фреквенцијама које се разликују од фреквенција напона напајања, а користе се заједно са цевастим флуоресцентним сијалицама усаглашеним према IEC 60081 и IEC 60901 и другим флуоресцентним сијалицама за рад на високим фреквенцијама.

В. Из области светилки и помоћних уређаја за сијалице

JUS IEC 60810

Сијалице за друмска возила – Радни захтеви

Апстракт: Овај стандард се примењује на заменљиве сијалице (сијалице са влакном и сијалице са пражњењем) које се користе у чеоним рефлекторима, у светилкама за маглу и сигналним светилкама за друмска возила, посебно на оне сијалице у складу са IEC 60809.

Стандардом се утврђују захтеви и методе мерења карактеристичних перформанси. За сијалице које нису наведене у табелама стандарда податке пружа произвођач сијалица или испоручилац.

JUS IEC 60927

Помоћни уређаји за сијалице – Прибор за паљење (осим тињајућих стартера) – Захтеви за перформансе

Апстракт: Овим стандардом се утврђују захтеви за радне карактеристике за прибор за стартовање (стартере и упаљаче) за цевасте флуоресцентне и друге сијалице са пражњењем, напајане наизменичном струјом напона до 1 000 V, фреквенције 50 Hz или 60 Hz, који производе импулсе који не прелазе 5 kV. Овај стандард се чита заједно са IEC 60926.

JUS IEC 60928

Помоћни уређаји за сијалице – Електронске предспојне компоненте напајане наизменичном струјом за цевасте флуоресцентне сијалице – Општи захтеви и захтеви за безбедност

Апстракт: Овим стандардом се одређују општи захтеви и утврђују захтеви за безбедност за електронске предспојне справе напајане наизменичном струјом напона до 1 000 V, фреквенције 50 Hz или 60 Hz, са различитим радним фреквенцијама које се разликују од фреквенција мреже за напајање, а које су намењене за цевасте флуоресцентне сијалице које раде на високим фреквенцијама.

JUS IEC 61046

Помоћни уређаји за сијалице – Електрични претварачи за степенасто снижење напона за сијалице са усијаним влакном напајани једносмерном или наизменичном струјом – Општи захтеви и захтеви за безбедност

Апстракт: Овим стандардом су обухваћени општи захтеви и захтеви за безбедност од претварача који, уопштено, раде на фреквенцији која се разликује од фреквенције мреже.

Захтеви за радне карактеристике дати су у JUS IEC 61047. Овај стандард се односи на претвараче за напајање халогених сијалица наведених у IEC 60357 и других сијалица са усијаним влакном.

JUS IEC 61047

Помоћни уређаји за сијалице – Електронски претварачи за снижење напона за сијалице са усијаним влакном напајани једносмерном или наизменичном струјом – Захтеване радне карактеристике

Апстракт: Овим стандардом се утврђују захтеви за перформансе електронских претварача са снижавањем напона напајаних једносмерном струјом напона до 250 V и наизменичном струјом фреквенције 50 Hz или 60 Hz напона до 1 000 V, чије се радне фреквенције разликују од фреквенција напојне мреже, за напајање халогених сијалица са усијаним влакном, усаглашених према стандарду IEC 60357, и других сијалица са усијаним влакном.

JUS IEC 61049

Кондензатори за коришћење у колима цевастих флуоресцентних и других сијалица са пражњењем – Захтеване радне карактеристике

Апстракт: Овај међународни стандард се примењује за кондензаторе импрегниране или неимпрегниране, са диелектриком од папира, пластичне превлаке, или њихове комбинације, са метализираним електродама или од металних фолија. Не односи се на кондензаторе који су предмет стандарда IEC 384-14. Овим стандардом се утврђују захтеви које морају да задовоље кондензатори наизменичне струје, снаге до 2,5 kV и не мање од 0,1 F, напона испод 1 000 V, за фреквенције 50 Hz или 60 Hz, намењени за коришћење у колима сијалица са пражњењем.

JUS N.L6.550   Непријатно блештање у затвореним радним срединама

Апстракт: Овај извештај даје преглед стања научне мисли о непријатном блештању у затвореним срединама. Он ће помоћи земљама које још нису прихватиле одређени систем у разумевању појаве непријатног блештања и његове контроле.

JUS N.L7.670   Упутство за фотометријске спецификације и мерења инсталација осветљења за спортске објекте

Апстракт: Овим упутством наведене су спецификације перформанси за спољашње и унутрашње осветљење спортских терена које се мере, као и спецификације мреже за прорачун и мерења.

ГРУПА ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

А. Из области мерних трансформатора

JUS IEC 60044-1   Мерни трансформатори – Део 1: Струјни трансформатори

Апстракт: Стандард се примењује на новопроизведене струјне трансформаторе намењене за употребу са електричним мерним инструментима и електричним заштитним уређајима при фреквенцијама од 15 Hz до 100 Hz.

Б. Из области безбедности и машина – електротехнички аспекти

JUS IEC 60204-1   Безбедност машина – Електрична опрема машина – Део 1: Општи захтеви

Апстракт: Овај стандард обухвата захтеве и препоруке за електричну опрему машина тако да се побољша: безбедност лица и имовине, доследност примењеног управљања и лако одржавање. Опрема и системи на машинама нису ручно преносиви док раде.

Стандард се примењује на електричну опрему која ради са назначеним напонима напајања који не прелазе 1 000 V за наизменичну струју и 1 500 V за једносмерну струју, а назначена фреквенција не прелази 200 Hz.

JUS IEC 60204-32   Безбедност машина – Електрична опрема машина – Део 32: Захтеви за дизалице

Апстракт: Користи се у примени електричне и електронске опреме и система за дизалице и сродну опрему. Полази од тачке повезивања напајања са електричном опремом дизалице укључујући системе за напајање у управљачку опрему изван дизалице. Стандард се примењује на опрему која не прелази 1 000 V A.C. или 1 500 V D.C. између линија, а назначена фреквенција не прелази 200 Hz. За примену овог стандарда, дизалице обухватају кранове свих типова, чекрке свих типова, машине за складиштење и преношење.

JUS IEC 61310-1   Безбедност машина – Индикација, означавање и активирање – Део 1: Захтеви за визуелне, звучне и сигнале додира

Апстракт: Специфицирају се захтеви за визуелне, звучне и методе додира за индикацију информације која се односи на безбедност, на интерфејс човек–машина и ка изложеном особљу. Специфицира систем боја, натписе безбедности, ознаке и друга упозорења за приказивање опасних стања и опасности по здравље и за сусрете са ненаданим догађајима. Специфицира кодирање визуелних и звучних сигнала и сигнала додира за приказивање и активирање уређаја и тако омогућава безбедну употребу машине.

JUS IEC 61310-2   Безбедност машина – Повезивање, обележавање и активирање – Део 2: Захтеви за означавање

Апстракт: Специфицира захтеве за обележавање машине. Поставља правила обележавања за препознавање машине, за безбедно коришћење и за избегавање

опасности које произлазе из неправилних повезивања.

В. Из области опреме за мерење електричне енергије

JUS IEC 60211

Показивачи максимума класе 1

Апстракт: Стандард се примењује код типских испитивања на новопроизведеним показивачима максимума класе 1.0 који су механички спојени и намењени да раде као додатак бројилима активне и реактивне енергије и да показују максимум средње снаге, активне или реактивне, мерене сукцесивно у једнаким временским интервалима. Они могу бити придодати активном или реактивном бројилу различите класе тачности.

Стандард се не примењује на показиваче максимума базиране на термoeфектима, затим на оне којима се импулсно управља, као ни на кумулативне показиваче, који су само за контролне намене.

JUS IEC 61038

Електрично мерење – Управљање тарифом и оптерећењем – Посебни захтеви за уклопне часовнике (временске склопке)

Апстракт: Стандард утврђује захтеве за типско испитивање новопроизведених склопки са резервом рада, које се користе у домаћинствима за управљање електричном енергијом, за мултитарифне регистре и уређаје са највећим захтевима за рад у одређеним данима или сатима у току године.

Стандард обухвата уклопне часовнике са аналогним показивањем или дигиталним дисплејом (синхроним или управљани кварцом).

Г. Из области мерења и управљања у индустријским процесима

JUS IEC 60534-2-4

Регулациони вентили – Део 2: Капацитет протока и унутрашњи коефицијент регулације

Апстракт: Утврђују се унутрашње карактеристике протока и унутрашњи коефицијент регулације регулационих вентила. Утврђују се и критеријуми прихватљивости карактеристика протока датих од стране произвођача.

JUS IEC 60534-7   Регулациони вентили – Део 7: Листе података регулационих вентила

Апстракт: Утврђује се листа захтева који су неопходни за дефинисање већине регулационих вентила за индустријске процесе. Листа има облик који олакшава састављање спецификације у складу са могућностима система за обраду података.

JUS IEC 60584-1   Термопарови – Део 1: Референтне табеле

Апстракт: Стандард садржи референтне табеле за термопарове који се користе за конверзију напона термопара у одговарајућу измерену вредност температуре и обратно.

Д Из области флуида за електр. намену

JUS IEC 60628   Издвајање гасова из изолационих течности за примену у електротехници

Апстракт: Стандард описује два поступка (на два различита уређаја) за одређивање појаве ослобађања или упијања гасова у изолационим течностима када су оне (усуте у мерним ћелијама одређеног облика) изложене електричном пољу довољног интензитета да узрокује електрично пражњење кроз гасну фазу, при чему настаје јасна граница гас–уље. Ови поступци су подесни за добијање спецификације, општу селекцију изолационих течности, развој производа и обезбеђивање квалитета.

JUS IEC 60836   Спецификација силиконских течности за примену у електротехници

Апстракт: Стандард обрађује силиконске течности намењене за употребу као изолационе течности код транс-

форматора и друге електронске опреме. Обухвата три дела:

- Први део описује течности, њихове карактеристике, њихово чување, складиштење и елиминацију. Даје упутства о амбалажи, обележавању и узорковању.
- Други део описује методе испитивања за одређивање карактеристика силиконских течности.
- Трећи део наводи карактеристике за течности типа полидиметилсилоксана, намењених за коришћење у трансформатору.

JUS IEC 60944

Упутство за одржавање силиконских течности за трансформаторе

Апстракт: Стандард представља водич за одржавање силиконских течности за трансформаторе чији је напон ≤ 35 kV.

Описане су методе поновног кондиционирања силиконских течности за трансформаторе.

Стандард третира само силиконске течности које се користе у апаратима који пре тога нису били пуњени другим течностима.

*Нацрти југословенских стандарда могу се прибавити у Савезном заводу за стандардизацију, Београд, Кнеза Милоша 20. Своје примедбе и предлоге у вези са горњим нацртима можете доставити у року од **60 дана** од дана објављивања ове информације Савезном заводу за стандардизацију (закључно са **2002-10-15**), осим за стандарде из Групе за електроенергетику, за које је рок три месеца.*

Савезни завод за стандардизацију издаје информативно гласило JUS информације, које доставља корисницима, по један примерак бесплатно. Молимо вас да ваше сараднике на адекватан начин обавестите о свим активностима које ово гласило објављује, а посебно чланове комисија СЗС из ваше организације.

YU ISSN 0353-8524

Савезни завод за стандардизацију

Београд, Кнеза Милоша 20, пошт. фах бр. 609

Телефон: 361-32-45

Телефакс: (011) 361-74-28

E-mail: jus@szs.sv.gov.yu

www.jus.org.yu

Стандардотека Савезног завода за стандардизацију

Кнеза Милоша 20

Телефон: 361-73-56

Продаја југословенских стандарда

Телефон: 361-73-61

**Обавештавамо вас да можете наручити најновија издања
Савезног завода за стандардизацију**

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујемо:	цена	комада
1. JUS Каталог на компакт—диску	2.912,00 динара	_____
2. JUS Билтен (годишња претплата)	1.960,00 динара	_____
Појединачна цена (двоброј)	365,00 динара	_____

У цену нису урачунати поштански трошкови.

Плаћање се врши према издатој профактури на жиро рачун
бр. 40818-845-0-614.

Поручилац _____

Адреса   _____

Ул. _____ бр. _____ тел. _____

(М.П.)

Потпис поручиоца

У _____ 2002. г. _____

Наруџбенице слати на адресу Савезног завода за стандардизацију (СЗС)

Београд, Кнеза Милоша 20, поштански фах 609
Телефон: (011) 361-73-61, телефакс: (011) 361-74-28